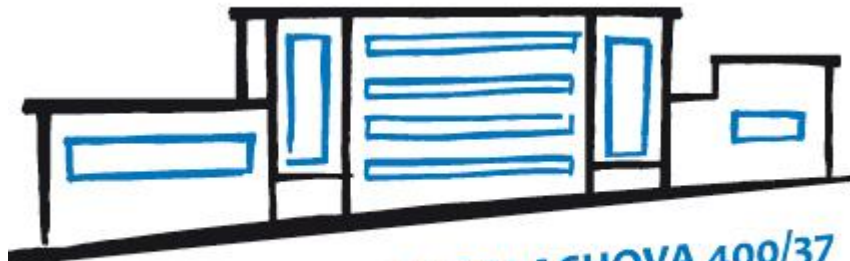

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MODRÁ ŠKOLA

ZŠ ÚSTÍ NAD LABEM, PALACHOVA 400/37

Příloha č.5

OBSAH :

1. CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

2. CÍLE PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

3. OBLASTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Dítě a jeho tělo

3.2. Dítě a jeho psychika

3.2.1 Jazyk a řeč

3.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

3.2.3. Sebepojetí, city, vůle

3.4. Dítě a společnost

3.5. Dítě a svět

4. VÝCHOVNÝ A VZDĚLÁVACÍ OBSAH

5. ROZVÍJENÉ KOMPETENCE

5.1. Kompetence k učení

5.2. Kompetence k řešení problémů

5.3. Kompetence komunikativní

5.4. Kompetence sociální a personální

5.5. Kompetence činnostní a občanské

6. EVALUACE

7. TEMATICKÝ PLÁN A HLAVNÍ CÍLE PRO JEDNOTLIVÉ MĚSÍCE

1. CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu vychází z RVP PV. Podmínky vzdělávání v přípravné třídě se slučují s podmínkami základního vzdělávání a ŠVP ZŠ a promyšleně směřují k naplnění klíčových kompetencí dětí. Předškolním vzděláváním vytváříme dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání a podporujeme dosažení úrovně připravenosti ke vstupu dětí do školního vzdělávání. Naším cílem je systematicky připravovat děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí k bezproblémovému začlenění do vzdělávacího procesu od 1. ročníku základní školy a předcházet tak u nich případným neúspěšným začátkům ve školní docházce, které by mohly ohrozit průběh jejich dalšího vzdělávání a tím i jejich perspektivy v dalším životě.

Stanoveného cíle se dosahuje uplatňováním nejrůznějších výchovně vzdělávacích prostředků, které svým obsahem i formou odpovídají stupni vývoje dětí. Základem je organizovaná činnost dětí - různé druhy her (didaktické, konstruktivní, soutěživé), rozhovor, učení, vycházky, pracovní, pohybové, hudební a výtvarné činnosti.

Těžiště práce spočívá v rozumové výchově, skládající se z několika složek (jazykové a komunikativní výchovy, rozvoje matematických představ a rozvoje poznání) a v rozvíjení zručnosti a praktických dovedností dětí. Velký význam má pro tyto děti také výtvarná, hudební a tělesná výchova.

2. CÍLE PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Formy a metody

skupinové vyučování, metoda dobrého startu
činnostní učení
možnost účasti rodičů (po dohodě s učiteli) ve vyučovacích hodinách
nabídka aktivní účasti rodičů na školních a třídních akcích a zapojení do jejich přípravy

Využívat vědomosti v praxi

sbírat informace potřebné pro život
exkurze
výlety
návštěvy do divadla
výstavy

Zajistit integraci dětí

respektování individuality žáků – vyhledávání talentů, pomoc dětem ze sociálně slabého nebo méně podnětného prostředí

Zaměřit se na osobnostní vývoj dětí

výchova dětí k sebepoznání, komunikaci a kooperaci
uvědomění si podstaty a svobody, kde je ale nutno dodržovat stanovená pravidla
péče o kulturní a estetický rozvoj dětí (návštěvy divadelních představení, i koncertů)

Rozvíjet týmovou práci

společně řešení pracovních a sociálních problémů
osvojení si potřebných dovedností – umět odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení, vzájemná komunikace, řešení konfliktů,

Propagovat zdravý životní styl

pohybové hry, zdravotní tělesná cvičení, nácvik jednoduchých tanečků
důraz na estetické a pohodové prostředí vybavitelnosti a výzdoba třídy
propagace zásad zdravé výživy
prevence patologických jevů
péče o životní styl

3. OBLASTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- překonává různé překážky
- částečně se orientuje v prostoru
- manipuluje s náčiním, hází a chytá míč
- pohybuje se podle hudby, rytmu
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- učí se ovládat dechové svalstvo
- vnímá a rozlišuje pomocí smyslů
- postupně koordinuje ruku a oko
- procvičuje jemnou motoriku
- používá grafický materiál
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- pojmenuje jednotlivé části těla
- rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí
- má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- seznamuje se s nebezpečím úrazu i mimo školu, v dopravní situaci

3.2 Dítě a jeho psychika

- správně vyslovuje, vyjadřuje samostatně myšlenky, pocity, úsudky ve větách
- vede rozhovor, naslouchá druhým, domluví se slovy i gesty
- učí se nová slova a aktivně je používá
- rozlišuje hlásku a slabiku na začátku a na konci slova
- reprodukuje krátké texty (říkanky, příběh či pohádku)
- rozlišuje některé symboly, písmena, poznává své napsané jméno
- projevuje zájem o knížky
- vymýšlí jednoduchá synonyma, antonyma, homonyma
- seznamuje se základními číselné a matematickými pojmy
- soustředí se a udrží pozornost
- vnímá prostorové vztahy
- částečně se orientuje v čase
- odhaduje podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nachází společné znaky, podobu a rozdíl
- dokončuje činnosti, postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech, řeší problémy a nalézá nová řešení
- ovládá svoje city a přizpůsobuje jim své chování
- vyjádří souhlas i nesouhlas, dokáže říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
- přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnává se s ním
- respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla
- buduje své sebevědomí a posiluje sebedůvěru
- je citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

3.2.1 Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a dovedností – vnímání, naslouchání, porozumění
- naučit se dobře vyslovovat, vytvářet pojmy, vyjadřovat se, zlepšit mluvní projev
- rozvoj komunikace a kultivovaného projevu

3.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- rozvoj smyslového vnímání
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj fantazie
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů a tvořivého sebevyjádření
- rozvoj zvědavosti, zájmu, radosti z objevování
- vytváření kladného postoje k učení

3.2.3 Sebepojetí, city a vůle

- poznávání sama sebe, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj schopnosti sebeovládání, citových vztahů a jejich rozvíjení a prožívání
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivnit vlastní situaci

3.3 Dítě a ten druhý

- vhodně komunikuje s dospělým, respektuje ho
- navazuje dětská přátelství, bez zábran komunikuje s druhým dítětem
- uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je bez ohledu na osobnostní odlišnosti
- spolupracuje s ostatními
- uplatňuje své zájmy s ohledem na druhé, podělí se o hračku, pomůcku, pamlsky
- snaží se být ohleduplný, brání se projevům násilí, neubližuje druhým
- požádá v případě potřeby o pomoc druhého pro sebe i pro jiné
- je obezřetný při setkání s neznámými lidmi

3.4 Dítě a společnosti

- uplatňuje základní společenské návyky (pozdraví, rozloučí se, poprosí, poděkuje, požádá o pomoc, neskáče druhým do řeči, naslouchá druhým, apod.)
- začleňuje se do třídy a zařadí se mezi vrstevníky
- adaptuje se na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy
- chová se zdvořile a bez předsudků k dospělým osobám i k dětem
- dodržuje pravidla her, zkouší se domluvit na společném řešení
- seznamuje se s tím, co je dobře, co špatně, co se smí a co nesmí, snaží se jednat spravedlivě
- zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných činností (maluje, kreslí, modeluje, staví ze stavebnic,...)
- vyslechne si literární texty, dramatické či hudební představení a hodnotí je
- vyjadřuje se prostřednictvím hudby, hudebně pohybových činností, zachází s jednoduchými hudebními nástroji, rozlišuje rytmus

3.5 Dítě a svět

- chová se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti, uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- seznamuje se s poznatky o sobě samém, o rodině, o životě a činnosti člověka, o lidské společnosti, o přírodě a přírodních jevech, o technických přístrojích
- zjišťuje poznatky o místě, ve kterém žije, o městě, zemi, zeměkouli
- orientuje se v okolním prostředí, v okolí domova, ve městě
- seznamuje se s rozmanitostí, pestrostí a různorodostí světa přírody a světa lidí
- má povědomí o významu životního prostředí pro člověka

Obsah jednotlivých oblastí se prolíná, prostupuje, vzájemně podmiňuje, dílčí cíle i dlahové kompetence dítěte na sebe navazují a vzájemně se doplňují, někde i částečně překrývají. Také se i v rámci různých oblastí opakují.

4. VÝCHOVNÝ A VZDĚLÁVACÍ OBSAH

1. Vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků
2. Rozumová výchova (rozvoj jazykové oblasti a komunikativních schopností, matematických představ a oblast rozvoje poznání)
3. Hudební výchova (rozvoj sluchového vnímání, diferenciací,...)
4. Výtvarná výchova (rozvoj estetického citění, jemné motoriky,...)
5. Pracovní činnosti (sebeobsluha, rozvoj manuální zručnosti,...)
6. Tělesná výchova (zvyšování tělesné zdatnosti, správné držení těla,...)
7. Individuální speciální pedagogická péče (logoped, psycholog)

Hlavní cíle:

Jazyk a komunikace

- systematicky rozšiřovat slovní zásobu, vytvářet správné gramatické stavby jazyka, rozvíjet komunikativní dovednosti, rozvoj plynulého vyjadřování, paměti a myšlení

Matematické představy

- rozvíjet logické myšlení, úsudku a přesného vyjadřování, prostorové orientace, vytváření prvotních představ o číslech, osvojení základních prvků numerace v oboru přirozených čísel do 5

Rozvoj poznání

- seznamování se se základními poznatky o životě ve společnosti a přírodě v jeho nejbližším okolí

Hudební činnosti

- povzbuzování muzikálnosti dětí a jejich pohybové kultury, rytmizace, zpěv s tancem, nácvik jednoduchých písní

Výtvarné činnosti

- naučit se dovednosti práce s tužkou, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti a grafomotoriky, rozeznávání základních barev

Pracovní činnosti

- rozvoj jemné motoriky, získání základů manuální zručnosti a pracovních návyků, seznamování se s technikou práce s jednoduchými pracovními nástroji

Tělovýchovné činnosti

- umožnit dětem radost z pohybu, rozvíjet základní pohybové dovednosti, posilování pohybové výkonnosti a zvyšování tělesné zdatnosti, naučit je správnému držení těla

Rozvoj činností a znalostí, které by měly děti zvládnout na konci přípravné třídy

Sebeobsluha

- zvládnutí osobní hygieny, samostatné oblékání a obouvání, zavazování smyček,
- samostatně jíst – používat příbor, udržovat pořádek a čistotu

Sociální dovednosti

- naučit se jednat s ostatními, znát a používat jména spolužáků a dospělých,
- navazovat a udržovat přátelství, dokázat požádat o pomoc dospělé a kamarády,
- přijímat zodpovědnost za své činy, dokázat se orientovat na známých místech i bez dozoru, uznávat autoritu dospělého, projevovat k němu pozitivní vztah,
- zachovávat běžná pravidla společenského chování, naučit se pracovat se skupinou, dokázat se soustředit a nevyrušovat

Hrubá motorika

- dobře chodit po schodech, při chůzi nevrážet do ostatních, běhat, skákat přes švihadlo, umět zaujmout různé pozice, udržovat rovnováhu, kontrolovat své tělo,
- zúčastňovat se různých pohybových her, pohybovat se v prostoru podle daných pokynů, udržovat rytmus

Jemná motorika

- umět si hrát s drobnými předměty, stavět ze stavebnice, navlékat korále,
- napodobovat psaní, napsat své jméno (tiskací), správný úchop tužky, zvládnutí základních linií (kruhy, čáry, vlnovky,...)

Oblast jazyka a komunikace

- dokázat poslouchat a klást jednoduché otázky, naslouchat celému příběhu během vyprávět, vypravovat o svých zkušenostech a událostech v logické návaznosti, reagovat na pokyny, aktivně se zapojovat do společenské konverzace, komunikovat v různém prostředí a být pochopeno, umět zacházet s knihou, aktivně používat slovní zásobu, chápat obsah čteného, umět interpretovat text, pojmenovat předměty denního použití, umět vyprávět pohádku, dramatizovat

Oblast matematických, časových a prostorových představ

- vnímat, poznávat časové vztahy (začátek, prostředek, konec, první, poslední, včera, dnes, zítra, dny v týdnu, roční období,...), kvalitativní vztahy (hodně, málo, stejně, plný, prázdný,...),
- prostorové vztahy (nahore, dole, vlevo, vpravo, řazení předmětů dle daných kritérií,...), znát geometrické tvary, umět počítat předměty v daném souboru,
- tvořit konkrétní soubory s daným počtem prvků, používat číselné řady 1T5 pro počítání předmětů

Hudební projev

- zazpívat píseň s důrazem na správnou melodii a rytmus, vytleskávat daný rytmus a umět ho vyjádřit různými pohyby, doprovodit zpívanou píseň jednoduchým hudebním nástrojem, umět naslouchat úryvku hudební skladby, vyjádřit pocity a dojmy, umět zatančit jednoduché tanečky

5. ROZVÍJENÉ KOMPETENCE

5.1 Kompetence k učení

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- při zadané práci dokončí co započalo, dovede postupovat dle instrukcí a pokynů a je schopno se dobrat výsledků
- odhaduje své cíle, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud nedostává ocenění, učí se s chutí
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který ho obklopuje
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- soustředně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí

5.2 Kompetence k řešení problémů

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje a snaží se sám dosáhnout výsledku, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní nápady, využívá fantazie)
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů
- zpřesňuje si početní představy
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a vedou k cíli, která nejsou funkční – dokáže se rozhodnout mezi nimi
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i snahu
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí

5.3 Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky, odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje na smysluplný dialog
- dokáže slovně vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, ..)
- umí používat komunikaci verbální i neverbální
- komunikuje bez zábran i ostychu s dětmi i dospělými
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu

5.4 Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si tvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnosti k druhým, pomoc slabším, rozpozná

nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování a agresivitu, lhostejnost

- ve skupině se dokáže prosadit, i podřít, v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského styku¹⁰
- je schopné druhé respektovat, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla
- při setkávání s neznámými lidmi se chová obezřetně
- je schopné chápat různorodost a odlišnost lidí a být k nim tolerantní
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, vzniklé konflikty lze řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte

5.5 Kompetence činnosti a občanské

- své činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat své silné stránky a poznávat své slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, dokáže se přizpůsobovat daným okolnostem
- chápe, že to, co dělá a zajímá se, může se rozhodovat svobodně, a také za svá rozhodnutí přebírá zodpovědnost
- má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, úkolům a povinnostem, váží si práce a úsilí druhých

6. EVALUACE

Prvním úkolem bude charakteristika výchozího stavu, abychom mohli provést pozdější hodnocení a srovnání.

Oblasti evaluace budou vycházet z RVP, ale budou z nich vybrány prioritní oblasti, zásadní pro přípravnou třídu. Hodnocení také bude vyplývat ze zásad speciální pedagogiky.

Možnosti a cíle se zhodnotí s ohledem na možnosti školy, přípravné třídy, na potřeby dětí, rodičů, veřejnosti, ale i zaměstnanců.

Hlavními metodami, které se použijí bude rozhovor s rodiči a dětmi, pozorování, hospitace a v závěru školního roku dotazník či anketa. Doplnujícími metodami budou rozbor prováděných aktivit a vlastní pedagogické činnosti, analýza příčin neúspěchu. Výstupy budou dokumentovány.

Stanovení kritérií k analýze vývoje bude dlouhodobým úkolem. Harmonogram autoevaluace bude zpracován s ohledem na evaluační činnost školy. Následně bude vypracováno vyhodnocení s návrhem vhodných doporučení a řešení.

7. TEMATICKÝ PLÁN A HLAVNÍ CÍLE PRO JEDNOTLIVÉ MĚSÍCE

Září

Krteček jde do školy

Podtémata

1. Naše školička – orientovat se ve škole, v novém prostředí, navazování kontaktů
2. Kamarádi – přizpůsobit se, spolupracovat
3. Moje rodina – osvojit si elementární poznatky o rodině
4. Moje město – seznamovat se se svým městem

Říjen

Zajíček maluje podzim

Podtémata

1. Na poli – rozvíjet a užívat všechny smysly
2. Na zahradě – pochopit význam vitamínů v ovoci a zelenině
3. V lese – překonávat různé překážky
4. Barevný podzim – poznávat zákl. barvy a jejich odstíny

Listopad

Doktor Bolíto léčí

Podtémata

1. Moje tělo – uvědomovat si vlastní tělo, osvojit si poznatky o těle
2. Moje zdraví – probudit zájem o péči o své zdraví
3. Počasí – chápat změny v přírodě na základě pozorování
4. Oblékání – umět se oblékat vzhledem k ročnímu období a momentálnímu počasí

Prosinec

Z pohádky do pohádky

Podtémata

1. Mikuláš – rozvíjet pohyb podle hudby, taneční krok
2. Pohádky – procvičovat smysl pro dramatizaci, objevování pohádkových postav
3. Vánoce – projevovat radost z možnosti obdarovat své blízké

Leden

Sněhuláček jede na hory

Podtémata

1. Paní zima – rozvíjet pohybovou obratnost
2. Zimní radovánky – zvládnout základní pohybové dovednosti
3. Zimní hry a sporty – posilovat sebevědomí, radost ze zvládnuté činnosti
4. Dopravní prostředky – uvědomovat si význam ukázněného jednání podle pravidel

Únor

Kašpárek připravuje karneval

Podtémata

1. Náš den – formulovat otázky a odpovídat se správnou výslovností
2. Předměty denní potřeby – obhájit svůj názor, přijmout jiný názor
3. Masopust – rozvíjet kulturní společenské postoje
4. Povolání – používat v řečovém projevu všechny druhy slov, výslovnost

Březen

Víla Amálka vítá jaro

Podtémata

1. Jaro se probouzí – rozvíjet pohybové schopnosti s hudbou
2. Jarní zahrada – objevovat úlohu člověka v péči o jarní přírodu
3. Kniha – rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka
4. Velikonoce – seznámit se s lidovými tradicemi

Duben

Medvídek má rád zvířátka

Podtémata

1. Domácí zvířátka – rozvíjet paměť při vyhledávání mládětek
2. Zvířata ve volné přírodě – procvičovat pozornost při práci s obrázky
3. Zvířata v ZOO – seznámit se s exotickými zvířaty
4. Ptáčci – učit se spolupracovat s ostatními

Květen

Rozkvetlá louka na zámku

Podtémata

1. U nás doma – objevovat pevnost citových vazeb ke všem členům v rodině
2. Moje maminka – objevovat citové vztahy k mamince
3. Živá a neživá příroda – rozvíjet kultivovaný pohyb
4. Naše zahrádka – upevňovat pocit sounáležitosti s přírodou

Červen

Neználek objevuje svět

Podtémata

1. Den dětí – osvojovat si vztah ke všem dětem na planetě Zemi
2. Naše planeta – objevovat krásy země, svého okolí a života na planetě zemi
3. U vody – seznamovat se s významem vody pro život člověka
4. Jedeme na výlet – umět řešit problémy, úkoly a situace, vymýšlet nápady